

„JE WORDT ER IMMERS VOOR BETAALD”

Met een gezicht, waarop 't feit, dat ze 't land had, heel duidelijk te lezen stond, hing Toos Drijvers in een rieten serrestoel.

Tegenover haar zat Mien, haar oudste zuster. De serretafel tusschen beiden in (niet zoo'n licht rieten meubeltje, maar een solide geleverde houten tafel, passend voor een druk gezin als 't hunne) lag aan Miens kant vol naaigerei en verstelwerk.

Toos meende, dat ze 't volste recht had uit haar humeur te zijn. Verbeel-je, nou hadden ze, om de Paschen, 'n paar extra-dagen vrij van school, nou zou ze den eersten daarvan, den Donderdag, echt leuk doorgebracht hebben bij Bets, haar vriendin, waar je zoo echt je gang kon gaan op Bets' kamertje, en waar niemand er aan dacht je weg te roepen voor een of ander vervelend karweitje, omdat Bets de jongste was thuis, en ze bij hun een meid hadden die liefst alles alleen deed, en nou was Bets me daar gisteren ineens ziek geworden. Geeneens erg, dan zou je tenminste nog de spanning hebben van je een beetje ongerust te maken, maar precies erg genoeg om in bed te moeten blijven en 't heele plannetje van es leuk op te scheppen samen te doen mislukken! Als je daarbij nou gewoon opgeruimd kon blijven, dan had je visschenbloed, zoo'n soort karakter als Mien!....

Toos keek even hoe Mien opnieuw een kleedingstuk van 't stapeltje rechts nam, 't bekeek, een passende knoop opzocht en die aanzetten ging. De hoeveelste nou al? Bah, 't naar kijken alleen al was saai. Dan zat ze nog liever op school. Kon je tenminste nog eens wat uithalen, of had je iemand anders, die wat verzon en je aan 't lachen maakte, als de les te intens-vervelend was!

Mien volgde haar blik en zag op.

„Zeg, wil je me misschien helpen? 't Zijn allemaal kleine karweitjes. Dat schort van Marietje hier, waar van achteren nieuwe stukjes op moeten, is 't ergste, maar dat wil ik dan wel doen. Dan kom ik vanmorgen klaar, denk ik, en maken we 't vanmiddag, als moeder ook bij ons zit, wat gezellig, zonder die naairommel.”

Toen uitte ineens al Toos' boosheid en haar gevoel van verongelijkt te worden, omdat het alles zoo miserabel trof, net nou ze er zooveel van verwacht had, zich tegen Mien.

„Ja, kan je begrijpen! 'k Zal knopen en bandjes gaan aanzetten, nou 'k een paar dagen vrij heb! Alsof we 't op school niet druk genoeg hebben om een paar dagen rust te verdienen! Dank je lekker. Ga 'k nog liever boven in mijn ceetje zitten lezen. 't Is jouw werk, die naaijerij, jij wordt er door moeder voor betaald.”

En weg vloog Toos, met een vaart, dat het lichte serrestoeltje onderst-boven viel tegen de bloemen-

mand aan. Ze keek er niet eens naar om; liep in 't zelfde tempo de trap op.

Beduusd door dien uitval, dien ze niet voorzien had en niet had willen uitlokken, bleef Mien even stil zitten. Ze had zoo'n gezellig plannetje in haar hoofd voor toast bij de thee, vanmiddag, en dan met Toos quatre-mains spelen, of misschien ook zij spelen en Toos zingen, wat moeder zoo graag had maar waarvoor zoo zelden gelegenheid was. Toos-zelf zou er van opvroolijken; 't was natuurlijk saai voor haar, dat het nu zoo misliep met Bets.

Dat laatste gedachtje duwde Miens boosheid, die wel even op had willen laaien onder 't scherpe gezegde van Toos, weer neer. Ze stond op om den omgevallen stoel recht te zetten, en naaide toen verder. Want al waren 't kleine karweitjes, 't stapeltje zelf was niet klein, en dat lag als een verandering tusschen de wenschelijkheid en de mogelijke uitvoering van haar plannetje voor een gezelligen middag.

Toch, toen ze, schijnbaar even kalm als voor Toos' vertrek, met haar werk zat, haakte toch nog dat enkele zinnetje: „jij wordt er door moeder voor betaald”, in haar herinnering.

Een paar weken later hoorde ze 't zelfde gezegdetje opnieuw van Toos.

't Was erg vroeg warm, dat jaar en Toos mopperde tegen Mien (natuurlijk toen moeder er weer niet bij was) dat deze haar nieuwe voile japonnetje nog niet genaaid had. „Moeder heeft het goed toch vroeg genoeg gekocht, en nou kan ik, met dit verrukkelijke weer, op Hemelvaartsdag met m'n ouwe loopen!”

„Maar kind, die staat je immers best! En als we 's middags uit kunnen gaan zou moeder toch niet willen, dat je je nieuwe aantrok.”

„'t Kon dan toch 's morgens, naar de kerk,” hield Toos koppig vol.

„Wat zou dat voor dien enkelen keer. De zomer begint pas. Je weet, we hebben nauwelijks de schoonmaak achter den rug. En Marietje is overal uitgegroeid. Hâar jurk moest ik beslist eerst naaien, dat wou moeder ook, anders moest het kind met deze warmte in haar wollen matrozen-jurk loopen. Dat was toch heel wat erger dan jouw japon van verleden jaar.”

„Nou, ik wou dan maar dat moeder ons goed ook bij de naaister deed, net als met Bets d'r kleeren gebeurt. Dan kan je tenminste zeggen: dan en dan moet het klaar. Jij krijgt net zoo goed geld voor 't naaien als een vreemde, en dan kan ik nog zitten wachten op m'n goed tot half in den zomer.”

„Ja, zeggen wanneer je 't klaar wil hebben, kan je tegen een naaister, maar of 't ook altijd gebeurt

„Je wordt er immers voor betaald”

moet je maar eens aan Bets vragen,” hield Mien zich kalm. Doch 't kostte wel even moeite, dit niet al te scherp te zeggen; dat ééne zinnetje had zich wat d'eper ingehaakt nu.

Nog wat later kwam de derde keer.

't Was volop zomer; Toos had vakantie en boemelde haar dagen zoo'n beetje door. Ze zou nog uitgaan, maar meer in 't laatst, omdat haar ouders oordeelden dat je in 't begin van je vakantie minder gevaar liep je te vervelen.

Ze was wel een beetje jaloersch op Bets, die de heele zes weken aan zee doorbracht (de familie had daar een huisje gehuurd) en ze oordeelde dat zoiets je eigenlijk wel toekwam, als je een heel jaar hard gewerkt had op een M.U.L.O. en 't volgende jaar 't examen in 't vooruitzicht had. Maar van zoiets was bij hun nou eenmaal nooit sprake; moeder zei: dan zouden we ons 't heele jaar voor die zes weken moeten bekrimpen. Enfin, 't logeeren op „Heizicht” bij oom en tante was ook eenig leuk, tante verzon altijd pretjes en waarschuwde iederen keer weer, dat ze zich toch niet teveel moest inspannen op school. Aan zoiets dachten ze hier thuis nou nooit.

Over 't geheel was het humeur van Toos, dank zij 't mooie weer en 't blijde vooruitzicht straks door tante verwend te zullen worden, dus wel dragelijk, soms zelfs uitstekend.

Dien middag zouden ze, met een heele club, kennisjes van Mien en van haar, een langen fietstocht maken. Mien ging ook mee.

Met een boek, dat ze net gisterenavond van een mede-leerling geleend had, daalde Toos zachtjes de trap af om zoo mogelijk onopgemerkt den tuin in en naar 't zomerhuisje te glippen. Daar ging ze vanmorgen nog eens fijn op haar gemak zitten lezen.

Maar onder aan de trap stuitte ze op moeder, die herinnerde: „Toos, maak nou eerst je fiets schoon, want die ziet er uit dat 't vreeselijk is. Je heb er nog niks aan gedaan sinds je verleden week door die regenbui overvallen werd. Je heb er anders nou toch den tijd voor. 'k Wil tenminste niet, dat je zóó meegaat vanmiddag; ziet je karretje er dan niet beter uit dan blijf je maar thuis.”

Toos wist: als moeder op dien toon praatte was er niks tegen in te brengen.

„'k Zal zorgen dat het arme ding vanmiddag blinkt als een spiegel. Maak u maar niet ongerust, moedertje,” beloofde ze luchtig. „En mag ik er nou eerst even langs om dit boek in 't prieël te leggen? Anders neust Marietje er straks weer in, als ze thuis komt, en 't is niet eens van mij.”

Moeder begreep best haar toelag van eerst nog wat te willen lezen, maar liet haar toch gaan.

Alleen zei ze nog: „je weet, wat ik gezegd heb.” In 't prieël vond Toos Mien, met een bak boonen op haar schoot.

„Kom je me helpen?” vroeg die, doende of ze 't boek niet zag.

„Kan je begrijpen! 'k Wou lekker gaan lezen, maar.....”

„Je kon anders best deze boontjes even voor me breken,” viel Mien haar in de reden, een beetje zenuwachtig door 't idee dat ze zich reppen moest, wilden ze vroeg genoeg zijn met het eten om op 't afgesproken uur te kunnen vertrekken.

„Anders zijn ze misschien niet op tijd gaar, en komen we daardoor nog te laat.”

„Was dan eerder begonnen! 'k Moet m'n fiets ook nog schoonmaken! Vervelend karwei! 'k Wou dat we ook maar een volslagen meid hadden, net als bij Bets, en niet zoo'n halfbakken daghit. Dan liet ik die netjes dergelijke akelige dingen opknappen.”

„Moest ze ook maar willen. Van een meisje als Keetje krijg je soms nog meer gedaan dan van zoo'n echte keukenprinses. Je hebt trouwens ook tijd genoeg nu, om je eigen spulletjes in orde te houden.”

„Alsof de vakantie daarvoor is! Maar jij heb mooi praten. Als d'r wat bijzonders is, probeer je een ander mee voor jouw taak te spannen, net als nou met die boontjes. En als de week om is, strijk je je geld even kalmpjes op, precies eender of je met je werk ben klaargekomen of niet. Wie van ons kan ook eigenlijk nagaan, of je niet wat méér had kunnen doen? En moeder zit je niet achter-aan, zooals ze mij doet, dat weet je zelf best. Bij haar heb je een streepje voor als oudste dochter en hulp in de huishouding. Maar bij mij moet je niet komen, als je met je zaakjes niet op tijd ben. Moeder moet dan maar eens een keer brommen; op een betaalde vreemde hulp zou ze 't ook doen.”

Toos zag wel, dat Mien wat dieper 't hoofd over den bak met boonen boog, maar ze nam er verder geen notitie van. Ze ging nu maar eerst die fiets schoonmaken, dan was ze er af. Rustig lezen als je iemand tegenover je had, met wie je net een beetje ruzie had gemaakt, ging toch ook niet. Vooral niet als die iemand je zuster was.

Toen ze weg was, veegde Mien even met den rug van haar hand langs haar oogen.

Toen haalde ze ijverig verder de boonen af. Ze voelden nog al malsch; misschien waren ze wel gauw gaar. Moeder had wel aangeboden, te helpen, maar dat had ze afgeslagen. Voor moeder gaf hun weggaan toch al meer drukte dan gewoonlijk. Gelukkig maar, dat ze eraan gedacht had Keetje te vragen, wat langer te blijven vandaag. Dan kon moeder tenminste haar uurtje rusten 's middags ongestoord genieten.

„Je wordt er immers voor betaald”

't Scheen Toos wel erg te hinderen, dat zij, Mien, tegenwoordig méér weeggeld kreeg dan Toos. Al driemaal had ze erover gepraat. Maar ze was toch ook de oudste! En Toos kostte veel aan boeken, en aan lesgeld. Als Toos 't volgend jaar slaagde, en misschien ergens op kantoor kwam, zou ze gauw net zooveel hebben. En 'n precies afgepasten werktijd. Dien had je in 't huishouden eigenlijk nooit.

Niet, dat ze dit ook verlangde. Toen moeder voorgesteld had, haar zooveel weeggeld uit te betalen, dat ze zelfstandig voor haar kleeding en kleine uitgaven kon zorgen, had ze dat wel leuk gevonden.

En dat moeder erbij gezegd had: „doordat jij al 't naaiwerk doet, bespaar je me de kosten van een naaister; vader vindt 't ook billijk, dat we daarmee rekenen,” had haar dat wel een prettige voldoening gegeven. Maar ze had er nooit over gedacht haar werk en wat ze ervoor ontving tegen mekaar op te wegen, zooals Toos nu al een paar maal deed. Ze begreep: Toos was erg graag netjes; wilde wel zooveel zakgeld hebben als Bets, wier ouders rijk waren. Maar daarvoor behoefde ze toch niet telkens aan te komen met dat bepaald hatelijke: „je wordt er immers voor betaald.”

's Middags monterde Mien wel weer wat op. Doordat ieder eigen kennisjes had merkte ze ook niet zoo veel van Toos. Dat maakte 't gemakkelijker, haar woorden lichter te nemen.

't Lichte zomerwindje veegde ook heel wat muiszissen weg.

In opgeruimde stemming kwamen ze thuis.

Maar toen ze 's avonds in bed lag merkte Mien, dat dit ééne fatale zinnetje zich nu zoo in haar gedachten had ingehaakt, dat het scheen of 't daar voor goed zou blijven zitten.

Toen besloot ze, er met moeder over te praten. Als 't beter was, voor hun verhouding als zusters, dat alles nog een poosje ging op de vroegere manier: beiden een klein weeggeld en de kleeren, als ze die noodig hadden, rechtstreeks van vader en moeder, dan wilde ze dat liever dan nog weer te moeten hooren dat: „je wordt er immers voor betaald,” dat haar op één lijn stelde met een bezoldigde vreemde.

„Hoe krijgt ze 't in d'r hoofd, je dat te verwijten!” riep moeder verontwaardigd. „Waarom heb je 't me den eersten keer niet dadelijk gezegd? Zoo'n nest wil wel graag, natuurlijk, dat jij haar verstelwerk in orde houdt en haar kleeren naait; gooit alles maar op haar druk-moeten-leeren, en komt dan met zoo'n verwijt, als ze best tijd heeft je wat te helpen! Alsof jullie twee vreemden zijn! Maar 'k zal haar erover onderhouden, dat beloof ik je!”

„Ach nee, moeder, doe u dat nou liever niet. Net, of ik geklikt heb. 't Staat zoo kinderachtig. En daarom was 't me niet te doen. 'k Was alleen maar bang, dat u 't ook zoo opvatte, alsof m'n weeggeld eigenlijk loon was voor m'n werk. En dat maakte de verhouding ineens zoo anders, vond ik.”

(Wordt vervolgd.)

J. M. W.—W.

OP DE SKI DOOR DE BOSSCHEN

„JE WORDT ER IMMERS VOOR BETAALD” (slot).

„Maar kind, die verhouding wordt toch niet door wat meer of minder geld bepaald,” zei moeder hartelijk.

En hiermee was Mien tevreden.

Maar moeder bleef met het geval bezig.

Er met Toos rechtstreeks over praten, ging niet best, zonder haar te doen begrijpen dat Mien iets verteld had. Mevrouw vreesde wel een beetje Toos' humeurkje in dat geval. De verhouding tusschen de zusters zou er tenminste niet beter van worden, dat stond vast. En daarom was het toch te doen.

Maar op één of andere manier moest Toos toch begrijpen, dat het heel wat anders was als een oudste zuster met alle hartelijkheid voor je zorgde, dan of alles bepaald werd door de wet: zooveel werk, zooveel loon.

De omstandigheden kwamen haar te hulp.

Op een avond, terwijl ze in een vrouwenblad las, vond ze iets over huisvrouwenloon.

„Moet je eens hooren,” zei ze. „Hier beweert iemand, dat ook de huisvrouw loon behoort te ontvangen voor den arbeid, die ze in 't gezin verricht. En de inwonende dochter, als die in 't huishouden helpt, ook. Ik merk nou pas, dat ik dus eigenlijk altijd te kort gekomen ben. 'k Zal je de eigen woorden van de schrijfster laten hooren, anders geloof je me soms nog niet eens.”

Mevrouw las gemaakt ernstig en haar man luisterde aandachtig.

„Tja,” zei hij, „dan zullen we een andere verdeling moeten maken, vrouw. Nou laat je me net een beetje geld voor sigaren, maar dat komt niet met m'n plicht als man overeen, merk ik.”

„Och jij, jij maakt er weer gekheid van,” lachte mevrouw. „Maar wij zijn al te oud geworden, om nog eens opnieuw te beginnen.”

„Moeder is bang, dat ze er niet beter van wordt, merken jullie?” spotte mijnheer.

„Maar in ernst, nou ik dit gelezen heb, zie ik pas in, dat we met jou nog wat hebben vergeten te regelen, Mien,” begon mevrouw weer.

Toos keek bijna even verbaasd op als Mien zelf.

„Ja zeker,” ging mevrouw verder, „jij krijgt wel weggeld, en dat kun je salaris noemen, maar je werktijd is niet geregeld, en je hebt geen eens recht op een vrijen middag of avond.”

„Och moeder...” begon Mien, maar mevrouw viel haar in de rede: „Nee, dat laatste tenminste zullen we in orde maken. Daar sta ik nu eens op.”

Mien begon iets te vermoeden en sprak niet meer tegen. Ze kon immers op d'r vrijen avond net zoo goed moeder helpen, als ze dat verkoos.

„Dat is dus afgesproken. Welken avond zullen we nemen? Den Donderdag? Dat komt nogal gelegen, dunkt me. En dan dadelijk nadat de avondboel afge-

wasschen is begint je vrijheid, Mien,” zei mevrouw opgewekt.

Daar bleef het bij.

Een paar weken gebeurde er niets bijzonders. Mien, die door mevrouw ingelicht was over haar bedoeling, begon al te gelooven dat het middel niet veel helpen zou.

Toen op een Donderdag (Mien had een pas voor een ondertaille, waaraan ze haakte, mee van boven gebracht, maar neusde eerst even in de krant) kwam Toos ineens van over haar boek: „Ja, Mien, da's waar, 'k heb een gat in m'n kous. Leg je m'n schoone klaar, vanavond?”

Voor Mien antwoorden kon kwam mevrouw: „Zal je niet veel helpen, kindje. Die zijn nog niet gestopt. 't Heeft zoo slecht gedroogd van de week.”

„Maar Mien kan toch wel even...” begon Toos. Toen, door een eigenaardig lachje op moeders gezicht, begreep ze ineens.

„Och ja, 't is Donderdag. Had ik niet aan gedacht. Dat het nou net zoo treft ook!”

„Ja, wel vervelend voor je. Wil ik soms...? De schoone kousen liggen hier in de verstelmand, en 'k geloof niet, dat ze erg stuk zijn,” hernam mevrouw.

Mien maakte een afwerende beweging en wilde wat zeggen. Dat was immers voor goed afgesproken, dat zij 't stoppen van die fijne kousen voor haar rekening nam! Moeder had zwakke oogen, en dan dat zwarte werk bij lamplicht!

Maar mevrouw beduidde haar met een wenk, dit nu eens aan haar over te laten.

Moeders aanbod was intusschen ook Toos te erg.

„Kan u begrijpen. Nee, dan zal ik 't zelf wel even doen, als ze niet erg stuk zijn. Deze die 'k nu aan heb zit een kleine knol in. Dat gaat nou eenmaal niet.”

„Maar je moet het netjes doen. 't zijn je nieuwe kousen,” vermaande mevrouw.

„Natuurlijk. Ik krijg toch ook handwerkles, of beter, ik kreeg die, toen 't niet m'n laatste jaar was,” zei Toos, met een mengeling van spot en gekrenkte trots.

Zoo gebeurde het, dat Mien dien avond rustig zat te haken, terwijl Toos zich haastte om d'r kousen gestopt te krijgen en toch niet al te laat naar bed te gaan. Terwijl ze een nieuwen draad nam bedacht ze ineens, dat 't toch niet enkel voordeel was, als je alle verhoudingen zoo precies afpaste. Want vroeger zou Mien dat karweitje opgeknapt hebben voor d'r, zonder te vragen welke avond het was. Ze deed het nog wel, als ze uit de meisjesvereniging kwam, en als moeder dan bromde verontschuldigde ze: „ach, laat dat nou moeder, Toos heeft zooveel te leeren! Als ze eenmaal door d'r examen is zal ze d'r eigen goed wel heel houden.”

„Je wordt er immers voor betaald”

Maar dat ze zelf, door haar: „je wordt er immers voor betaald” dit veranderd had, drong den eersten keer niet tot haar door.

Wel merkte ze 't op, toen Mien op een anderen Donderdagavond een broek van Dirk, waaraan een paar knopen ontbraken, onder handen nam. Maar toen ze de week daarop, in wat haar vrije tijd zou zijn, een nieuwe ondermouw in Jan's jas begon te zetten, werd het Toos toch te erg.

„Ik meende, dat het jou vrije avond was. Laatst was je daar zoo fel op. En nou doe je zoo'n karweitje voor Jan.”

Mien zei alleen vroolijk: „Juist omdat het mijn eigen avond is mag 'k ermee doen wat ik wil.”

En de door Toos verwachte tegenspraak van moeder: „dat het zóó niet de bedoeling was” bleef uit.

De week daarna sloeg 't weer om. Donderdags vooral was 't ineens herfstig.

„Zeg, Mien, als je nou de manchetten van m'n jumper even opnieuw op wou breien, alleen maar een paar toeren van onderen, deed ik die morgen aan, 'k zat te rillen in m'n blousje vandaag,” zei Toos 's avonds.

Ineens kwam moeder weer: „je vergeet, dat het Mien's avond is, Toos.”

„En voor de jongens deed ze wel wat!” viel Toos boos uit.

„Ongevraagd, ja. Maar iets van Mien vergen mag je niet, als 't haar eigen tijd is.”

Mien, die heimelijk vond dat moeder het wel wat ver dreef, wilde juist zeggen: „Geef je jumper maar. Zoo'n breiwerkje is wel gezellig,” toen Toos heftig kwam: „Ik wil 't al niet eens meer. En 'k zal wel oppassen, dat ik nooit weer wat vraag op Donderdag.”

Ze bleef mokken, en ging vroeg naar bed.

Den volgenden dag riep moeder haar bij zich. „Je vindt 't misschien vreemd, dat Mien, en ik zelf ook, onderscheid maken tusschen jou en de jongens,” begon ze.

„Och,” zei Toos gemaakt-onverschillig, „Mien denkt zeker: Toos is net zoo goed een meisje als ik. Die kan zelf ook wel eens wat doen.”

„Waar ze groot gelijk in zou hebben. Maar je weet zelf best, dat ze altijd voor je klaar stond, als je 't druk had en ze jou kon helpen. Zelf ben je er schuld aan, dat het nu anders is.”

„Ik?....”

„Zeker. Of weet je in 't geheel niet meer, hoe dikwijls je, als je zelf niks te doen had, toch geen zin had om Mien even te helpen, en hoe je dan als

MIDDERNACHTSZON

Naar een kunstfoto

„Je wordt er immers voor betaald”

argument voor je weigering gebruikte: „jij wordt er immers door moeder voor betaald?”

„Gunst, is het dat? Wat flauw van Mien, om dat over te brieven! En nou zóó te doen!”

„Je deed Mien er pijn mee. Ze voelde of alles, wat ze met zooveel plezier voor ons deed, al d'r zorg en al d'r kleine verzinsels om 't in huis gezellig te maken, nu ineens verlaagd werd tot loon-dienst. Jij hebt dat misschien niet zoo begrepen, maar voor Mien was daarmee 't mooie van haar werk af. En omdat ze er met zichzelf niet over in 't reine kon komen, praatte ze er met mij over. Niet om te klagen, maar omdat ze verdriet ervan had.”

Toos gaf niet veel antwoord. Feitelijk had ze zelf niet ingezien, dat er achter haar zinnetje: „je wordt er immers voor betaald”, zooveel school.

Maar ze vermeed zorgvuldig iedere gelegenheid, die Mien kon noodzaken haar iets te weigeren. Moest er noodzakelijk op Miens avond iets aan haar kleeren gedaan, een knoopje aangezet of een torntje bijgehaald, dan deed ze 't, zonder vragen, zelf.

Zoo kwam de Kerstvacantie.

De ouders van Bets waren in dien tijd verhuisd, tot groot verdriet van Toos. Maar dat ze nu in de vacantie bij Bets in Amsterdam mocht gaan logeeren woog bijna tegen dit verdriet op.

De eerste week zou ze nog thuis blijven, de Kerstdagen kon ze dan in Amsterdam zijn en met Oude en Nieuwe terug wezen thuis.

Een lap fluweel, voor een blouse, lag te wachten om in die eerste vacantie-dagen genaaid te worden. Dat was gemakkelijker met passen, als ze thuis was, had Mien gevonden.

Toen, Donderdags, voordat Zaterdag de vacantie begon, kwam er een briefje van Bets of ze 't niet verzetten kon en dadelijk Zaterdag komen. Een oom en tante hadden voor de Kerstdagen belet gevraagd; ze vond het gezelliger voor Toos als ze onder mekaar waren, zonder die familie die Toos toch niet kende.

„Och ja, dat kan evengoed eigenlijk. En 't is gezelliger, vin je zelf ook niet?” vroeg mevrouw.

„Ja, dat wel, maar Bets is altijd zoo netjes. En nou was ik zoo blij, dat ik een mooie fluweelen blouse zou hebben, en nu kan dat natuurlijk niet.”

„Hm, nee. Zoo'n kimono-dingetje zit wel gauw in mekaar, maar één dag, en dan net een Vrijdag, dat is toch wel erg kort. Vooral omdat je niet bij de hand ben voor 't passen dan. En er moet toch een geborduurd randje langs de mouwen en de hals.”

„Ja, 't is wel wat erg kort. Maar ik kan toch ook moeilijk schrijven, dat ik daarom niet kan, Zaterdag, vindt u wel?”

„Nee, dat is te gek.”

Toen kwam Mien vroolijk: „Weet je wat je doet?”

We hebben vanavond den ganschen avond 't rijk alleen als vrouwen. Haal jij nou straks je fluweel beneden, als jij dan moeder even helpt afwasschen, en Marietjes haar vlecht, vóór ze naar bed gaat, knip ik onderwijl de blouse en rijg die in mekaar. Dan kan je vanavond nog passen en kan ik morgen opschieten zonder wachten. Als ik even 't biesje langs de hals opstik kan ik vanavond dat randje ook alvast wel borduren. Dan kom ik morgen best ermee klaar, zelfs zonder veel haasten. Of heb jij misschien nog teveel huiswerk, om moeder even te helpen?”

„Nee, haast niks. Zoo vlak vóór de vacantie. De stemming zit er bij de leeraren ook al in. Maar....”

Toos aarzelde even en kreeg een kleur.

„Nou, wat maar?”

„'t Is immers jouw vrije avond.”

„Och kom, mijn avond of jouw avond, laten we daar liever niet over praten,” weerde Mien af.

't Patroon van de blouse bleek prachtig te zijn; er behoefde zoo goed als niets aan veranderd. En 't kleurige borduurwerk deed erg mooi op het donkere fluweel.

„Ziezoo, dat zal best gaan, morgen,” zei Mien met een zucht van verlichting, toen ze 's-avonds opruimde.

Maar eenmaal op haar gemeenschappelijke kamer zei Toos spontaan: „Mien, je bent een goeierd. En ik heb wel erg leelijk gedaan met telkens te praten over 't geld, dat jij verdiende, alsof je niet veel meer vaak deed dan een vreemde ooit doen zou. Maar voor mij zal 't voortaan niet meer nodig zijn, dat je er een eigen vrijen avond op na houdt, hoor!”

„Och, 't is heel natuurlijk, dat jij je blouse graag klaar had en heel gewoon, dat ik m'n best deed je te helpen. Als je toch zusters ben....”

„Maar toen ik dat zei, en geen zin had, om een hand uit te steken, al wist ik best, dat jij 't druk had, deed ik niet precies zooals een zuster betaamt, wel?” zei Toos, half schalks en half berouwvol.

Mien glimlachte even. Dat was wel echt Toos' manier, om de dingen weer in orde te brengen. Zoo'n beetje een grapje ervan maken, en het toch meenen.

„Misschien niet. We zullen dan maar denken: in de toekomst beter. En nou zand over de heele zaak,” besloot ze.

Voor zichzelf wist ze, dat al was Toos den laatsten tijd wel anders geweest, pas na haar gulle bekenenis van daarnet het laatste weerhaakje van dat gewraakte zinnetje losgelaten had.

En ze was niet bang, dat het ooit weer vastgrijpen zou.

J. M. W.—W.